

**ОАИФ “Opportunity Fund” Бања Лука
Финансијски извјештаји
за годину завршену 31. децембра 2019.**

и

Извјештај независног ревизора

САДРЖАЈ

	Страна
МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	1 - 3
ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	
Биланс успјеха	4
Биланс стања	5
Извјештај о променама нето имовине	6
Биланс токова готовине	7
Напомене уз финансијске извјештаје	8 - 36
Прилози уз финансијске извјештаје	37 - 39

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Власницима удјела ОАИФ “Opportunity Fund” Бања Лука

Мишљење

Извршили смо ревизију приложених финансијских извјештаја ОАИФ “Opportunity Fund” Бања Лука (у даљем тексту “Фонд”), који обухватају биланс стања на дан 31. децембра 2019. године и биланс успјеха, извјештај о промјенама нето имовине и биланс токова готовине за годину која се завршава на тај дан, као и преглед значајних рачуноводствених политика и напомена уз финансијске извјештаје.

По нашем мишљењу, приложени финансијски извјештаји приказују истинито и објективно, по свим материјално значајним питањима, финансијску позицију фонда на дан 31. децембра 2019. године, као и резултате његовог пословања и токове готовине за годину која се завршава на тај дан у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској и у складу са рачуноводственим политикама објелодањеним у Напомени 3. уз финансијске извјештаје.

Основа за мишљење

Ревизију смо извршили у складу са Међународним стандардима ревизије (МСР) и Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске. Наше одговорности у складу са тим стандардима детаљније су описане у одјелку нашег извјештаја *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*. Ми смо независни у односу на Фонд у складу са *Кодексом етике за професионалне рачуновође* Одбора за међународне етичке стандарде за рачуновође (*ИЕСБА Кодекс*), *заједно са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију финансијских извјештаја у Републици Српској* и испунили смо и друге наше етичке одговорности у складу са овим *захтјевима* и ИЕСБА Кодексом. Сматрамо да су ревизијски докази које смо прибавили довољни и одговарајући и да обезбјеђују основу за изражавање нашег мишљења.

Кључна питања ревизије

Кључна питања ревизије су она питања која су, по нашем професионалном просуђивању, била од највећег значаја у нашој ревизији финансијских извјештаја текућег периода. Ова питања су обрађена у контексту ревизије финансијских извјештаја у цјелини, као и у формирању нашег мишљења о њима и ми не изражавамо посебно мишљење о овим питањима.

Кључно питање ревизије	Примјењене процедуре ревизије
2. Улагања фонда - Финансијска средства расположива за продају уз финансијске извјештаје	расположива за продају - Напомене 3.4,13.
Наведено кључно ревизорско питање је изабрано због тога што финансијска средства расположива за продају чине најзначајнији дио нето имовине Фонда и обухвата значајне процјене руководства Фонда везане за мјерење фер вриједности финансијских средстава.	Оцјенили смо дизајн и тестирали ефикасност релевантних контрола везаних за дневно праћење усаглашења нето вриједности имовине Фонда са депозитаром. Потврдили смо власништво над улагањима по основу потврде издате од стране ЦРХов а.д. Бања Лука. Вредновање улагања за хартије од вриједности које имају активно тржиште смо провјерили увидом у посљедње цијене трговања, док смо код осталих улагања које немају активно тржиште провјерили коришћене методе процјене те кључне претпоставке управе Фонда с циљем утврђивања јесу ли коришћене методе процјене те кључне претпоставке разумне и у складу са нашим очекивањима.
На бази спроведених процедура, нисмо идентификовали значајне налазе у односу на постојање улагања и процјену руководства Фонда везану за мјерење фер вриједности финансијских средстава расположивих за продају.	

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Власницима удјела ОАИФ “Opportunity Fund” Бања Лука (наставак)

Одговорности руководства и лица овлашћених за управљање за финансијске извјештаје

Руководство Фонда је одговорно за састављање и истинито приказивање финансијских извјештаја у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и за оне интерне контроле које руководство одреди као неопходне у припреми финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале усљед криминалне радње или грешке.

При састављању финансијских извјештаја, руководство је одговорно за процјену способности Фонда да настави пословање по начелу сталности, објелодањујући, када је то примјенљиво, питања која се односе на наставак пословања и коришћење рачуноводствене основе сталности пословања, осим уколико руководство не намјерава да ликвидира Фонд или да обустави пословање, или нема другу реалну могућност осим да то уради.

Лица овлашћена за управљање одговорна су за надзор над процесом финансијског извјештавања Фонда.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наш циљ је да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји у цјелини не садрже материјално значајне погрешне исказе, настале усљед криминалне радње или грешке, и да издамо извјештај ревизора који садржи наше мишљење. Разумно увјеравање је висок ниво увјеравања, али није гаранција да ће ревизија извршена у складу са МСР увијек открити материјално значајан погрешан исказ када он постоји. Погрешни искази могу настати усљед криминалне радње или грешке и сматрају се материјално значајним уколико се може у разумној мјери очекивати да они, појединачно или у збиру, утичу на економске одлуке корисника које се доносе на основу ових финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије у складу са МСР, ми користимо професионално просуђивање и задржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Идентификујемо и процјењујемо ризике од материјално значајног погрешног исказа у финансијским извјештајима, насталог усљед криминалне радње или грешке, осмишљавамо и извршавамо ревизорске процедуре које одговарају тим ризицима и прибављамо ревизијске доказе који су довољни и одговарајући да обезбиједи основу за наше мишљење. Ризик од неоткривања материјално значајног погрешног исказа насталог усљед криминалне радње је већи од ризика од материјално значајног погрешног исказа насталог усљед грешке, пошто криминална радња може подразумијевати тајне споразуме, фалсификовање, намјерне пропусте, лажне исказе или заобилажење интерне контроле.
- Сагледавамо интерне контроле које су релевантне за ревизију ради осмишљавања ревизијских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не у циљу изражавања мишљења о дјелотворности интерних контрола Фонда.
- Оцјењујемо адекватност примјењених рачуноводствених политика и оправданост рачуноводствених процјена и са њима повезаних објелодањивања извршених од стране руководства.

ИЗВЈЕШТАЈ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Власницима удјела ОАИФ “Opportunity Fund” Бања Лука (наставак)

Одговорност ревизора за ревизију финансијских извјештаја (Наставак)

- Доносимо закључак о адекватности примјене начела сталности пословања од стране руководства и, да ли, на основу прибављених ревизијских доказа, постоји материјално значајна неизвјесност у вези са догађајима или околностима који могу изазвати значајну сумњу у погледу способности Фонда да настави пословање по начелу сталности. Уколико закључимо да постоји материјално значајна неизвјесност, ми смо у обавези да скренемо пажњу у нашем извјештају ревизора на одговарајућа објелодањивања наведена у финансијским извјештајима, или да модификујемо наше мишљење, уколико су таква објелодањивања неадекватна. Наши закључци се заснивају на ревизијским доказима прибављеним до датума нашег извјештаја ревизора. Међутим, будући догађаји или услови могу прозроковати да Фонд престане да послује у складу са начелом сталности.
- Дајемо оцјену опште презентације, структуре и садржаја финансијских извјештаја, укључујући и објелодањивања, као и да ли финансијски извјештаји приказују поткрепљујуће трансакције и догађаје на начин којим се постиже истинита и објективна презентација.

Ми комуницирамо са лицима овлашћеним за управљање у вези са, између осталог, планираним обимом и временом ревизије и значајним налазима ревизије, укључујући и значајне недостатке у интерним контролама које идентификујемо током наше ревизије.

Такође обезбјеђујемо лицима овлашћеним за управљање изјаву да се придржавамо релевантних етичких захтјева у вези са независношћу и да ћемо им саопштити све односе и остала питања за које се у разумној мјери може очекивати да се одражавају на нашу независност, и, гдје је то примјенљиво, одговарајуће мјере заштите.

Од питања саопштених лицима овлашћеним за управљање, одређујемо она питања која су била од највећег значаја у ревизији финансијских извјештаја текућег периода и, сходно томе, представљају кључна питања ревизије. Ми описујемо ова питања у нашем извјештају ревизора, осим уколико закон или регулатива искључују јавно објелодањивање у вези са питањем или, када, у изузетно ријетким околностима, одлучимо да питање не би требало да се саопшти у нашем извјештају због тога што се у разумној мјери може очекивати да негативне посљедице саопштавања превазиђу корист за јавни интерес од саопштавања тог питања.

Партнер ангажовања на ревизији чији је резултат рада овај извјештај независног ревизора је Велемир Јањић.

Бања Лука, 02. март 2020. године

Овлашћени ревизор
Велемир Јањић

ОАИФ "Opportunity Fund" Бања Лука

БИЛАНС УСПЈЕХА

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомена	Година која се завршава 31. децембра 2019.	Година која се завршава 31. децембра 2018.
РЕАЛИЗОВАНИ ПРИХОДИ			
Пословни приходи			
Приходи од дивиденди	3.1, 5	199,092	332,308
Приходи од камата		16,075	28,115
Приходи од камата и амортизација премије (дисконта) по основу ХоВ са фиксним роком доспијећа	3.1, 6	19	15,035
Остали пословни приходи	3.3, 7	68,917	372,137
		284,103	747,595
Реализовани добитак			
Реализовани добици по основу продаје ХоВ	3.1, 8	499,279	331,213
		499,279	331,213
РЕАЛИЗОВАНИ РАСХОДИ			
Пословни расходи			
Накнада Друштву за управљање	3.2, 9	619,838	657,193
Расходи по основу пореза		5,066	-
Остали пословни расходи	3.3, 11	1,142	1,173
		626,046	658,366
Реализовани губитак			
Реализовани губици на продаји ХоВ	3.1, 8	351,315	243,430
Остали реализовани губици		221	278
		351,536	243,708
РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТАК/(ГУБИТАК)		(194,200)	176,734
РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИТАК/ (ГУБИТАК) ПОСЛИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА		(194,200)	327,046
Нереализовани добици на ХоВ		10	172
Нереализовани губици на ХоВ		-	(101)
Укупни нереализовани добици/(губици)		10	71
Повећање/(смањење) нето имовине од пословања Фонда		(194,190)	176,805
Обична зарада по акцији	16	(0.0961)	0.0606

Напомене на наредним странама чине
саставни дио ових финансијских извјештаја.

Потписано у име Фонда од стране руководства Друштва за управљање инвестиционим фондовима "Кристал инвест" а.д., Бања Лука:

Ненад Томовић, Горан Клинџов
Извршни директори Друштва за управљање
инвестиционим фондовима "Кристал Инвест"
а.д., Бања Лука

Перса Дујаковић,
Шеф рачуноводства Друштва за
управљање инвестиционим фондовима
"Кристал инвест" а.д., Бања Лука

БИЛАНС СТАЊА
На дан 31. децембра 2019. године
(У Конвертибилним маркама)

	Напомена	31. децембар 2019.	31. децембар 2018.
УКУПНА ИМОВИНА			
Готовина	3.8, 12	485,320	115,650
Улагања фонда			
Финансијска средства расположива за продају	3.4, 13	11,881,730	14,388,041
Депозити и пласмани		-	3,175,983
		11,881,730	17,564,025
Потраживања			
Потраживања по основу камата		-	285
Потраживања од друштва за управљање		320	410
Потраживања по основу дивиденди	3.4, 16	37,958	72,066
Остала потраживања		-	-
		38,278	72,761
Укупна имовина		12,405,329	17,752,436
ОБАВЕЗЕ			
Обавезе према друштву за управљање	17	113,532	51,870
Обавезе за улазну и излазну накнаду		19	-
Укупне обавезе		113,551	51,870
НЕТО ИМОВИНА		12,291,243	17,700,566
КАПИТАЛ			
	18		
Основни капитал		13,988,098	19,743,991
Ревалоризационе резерве		(2,006,515)	(2,547,276)
Нераспоређена добит		503,850	503,850
Непокривени губитак		(194,190)	327,045
Нераспоређени добитак текуће године		-	176,805
Укупно капитал		12,291,243	17,700,565
Број издатих акција		2,020,127	2,917,496
Нето имовина по акцији		6.0844	6.0670

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

ИЗВЈЕШТАЈ О ПРОМЈЕНАМА НЕТО ИМОВИНЕ
За годину која се завршава 31. децембра 2019. године
(У Конвертибилним маркама)

	<u>Година која се завршава 31. децембра 2019.</u>	<u>Година која се завршава 31. децембра 2018.</u>
Повећање (смањење) нето имовине од пословања фонда		
Реализовани добитак (губитак) од улагања	(194,200)	176,734
Укупни нереализовани добици (губици од улагања)	10	71
Ревалоризационе резерве по основу финансијских улагања расположивих за продају	540,760	(379,590)
Смањење по основу повлачења удјела/акција фонда	(5,755,893)	(1,860,686)
Укупно повећање (смањење) нето имовине фонда	<u>(5,409,323)</u>	<u>(2,063,471)</u>
Нето имовина		
На почетку периода	17,700,566	19,764,036
На крају периода	12,291,243	17,700,566
Број удјела/акција фонда у периоду		
Број удјела/акција на почетку периода	2,917,496	3,224,829
Повучени удјели/акције у току периода	(897,369)	(307,333)
Број удјела/акција на крају периода	2,020,127	2,917,496

Напомене на наредним странама чине
саставни дио ових финансијских извјештаја.

БИЛАНС ТОКОВА ГОТОВИНЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године
(У Конвертибилним маркама)

	Година која се завршава 31. децембра 2019.	Година која се завршава 31. децембра 2018.
Новчани токови из пословних активности		
I - Приливи готовине из пословних активности	8,157,836	3,116,367
Приливи по основу продаје улагања	3,187,050	1,900,170
Приливи по основу дивиденди	233,200	343,266
Приливи по основу камата	16,359	31,277
Остали приливи од оперативних активности	4,721,227	841,654
II - Одливи готовине из оперативних активности	(2,210,143)	(1,730,962)
Одливи по основу улагања у хартије од вриједности	-	(170,418)
Одливи по основу накнада друштву за управљање	(558,176)	(666,106)
Одливи по основу трошкова куповине и продаје хартија од вриједности	(814,804)	(671,086)
Одливи по основу осталих расхода	(357,163)	(223,352)
Нето прилив/(одлив) готовине из пословних активности	5,947,693	1,385,405
Новчани токови из активности финансирања		
II - Одливи готовине из активности финансирања	(5,578,023)	(1,488,549)
Одливи по основу отплате дугова	(5,578,023)	(1,488,549)
Нето прилив/(одлив) готовине из активности финансирања	(5,578,023)	(1,488,549)
Укупни приливи готовине	8,157,836	3,116,367
Укупни одливи готовине	(7,788,166)	(3,219,511)
Нето прилив/(одлив) готовине	369,670	(103,144)
Готовина на почетку периода	115,650	218,723
Позитивне курсне разлике по основу прерачуна готовине	10	172
Негативне курсне разлике по основу прерачуна готовине	-	(101)
Готовина на крају обрачуноског периода	485,320	115,650

Напомене на наредним странама чине саставни дио ових финансијских извјештаја.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

1. ОСНИВАЊЕ И ДЈЕЛАТНОСТ

Рјешењем Комисије за хартије од вриједности Републике Српске Број: 01-УП-51-302-4/17 одобрено је дјелимично преобликовање ЗМИФ-а у преобликовању „Kristal Invest Fond“ а.д. Бања Лука. Датим рјешењем Друштву је одобрено издвајање дијела имовине ради оснивања Отвореног акцијског инвестиционог фонда „Opportunity Fund“ у складу са Одлуком о дјелимичном преобликовању ЗМИФ-а у преобликовању „Kristal Invest Fond“ а.д. Бања Лука (пречишћен текст) број 197-СКЗМИФ/17 од 05.07.2017, те смањење основног капитала ЗМИФ-а у преобликовању „Kristal Invest Fond“ а.д. Бања Лука издвајањем имовине за оснивање отвореног инвестиционог фонда и износ припадајућих губитака везаних за одвојену имовину.

Дана 17.09.2017. године Централни регистар хартија од вриједности извршио је регистрацију хартија од вриједности - уддио у отвореном инвестиционом фонду, прва емисија - оснивање отвореног инвестиционог фонда „Opportunity Fund“ Бања Лука. Удјели су регистровани код Комисије за хартије од вриједности Републике Српске под идентификационим бројем ЈП-М-8. Након уписа прве емисије, удјели Фонда носе ознаку ОПТП-У-А, а од 03.10.2017. године котирају на Бањалучкој берзи а.д.

Оснивање и пословање Фонда регулисано је Законом о инвестиционим фондовима (Службени гласник Републике Српске број 92/06; 82/15). Основна дјелатност Фонда је прикупљање новчаних средстава јавном понудом својих неограничено преносивих акција и улагање тих средстава уз уважавање начела сигурности, профитабилности, ликвидности и дисперзије ризика.

У правном промету са трећим лицима у име и за рачун Фонда иступа Друштво за управљање инвестиционим фондовима “Кристал инвест” а.д., Бања Лука. Такође, Друштво има право управљања имовином Фонда, а на основу Закона и Уговора о управљању инвестиционим фондом.

На дан 31. децембра 2019. године Фонд није имао запослених радника, јер послове у име и за рачун Фонда обавља Друштво.

Послове Депозитара обавља Нова Банка а.д. Бања Лука (у даљем тексту Депозитар) на основу Закона, Правилника и Уговора о обављању послова депозитара.

Сједиште Фонда је у Улици Милана Ракића број 1, Бања Лука.

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја

Финансијски извјештаји Фонда су припремљени у складу са рачуноводственим прописима Републике Српске, као и прописима који уређују тржиште капитала у Републици Српској. Приложени финансијски извјештаји су припремљени по начелу набавне вриједности, изузев за одређене финансијске инструменте који су презентовани по фер вриједности.

Финансијски извјештаји Фонда за пословну 2019. годину су приказани у складу са Правилником о контном оквиру, садржини рачуна у контном оквиру и садржини и форми финансијских извјештаја за инвестиционе фондове („Службени гласник РС“, број 13/09, 106/15 и 105/17), а који укључују сљедеће финансијске извјештаје:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.1. Основе за састављање и презентацију финансијских извјештаја (наставак)

1. Биланс стања фонда- Извјештај о финансијском положају;
2. Биланс успјеха фонда- Извјештај о укупном резултату у периоду;
3. Извјештај о промјенама нето имовине фонда;
4. Биланс токова готовине- Извјештај о токовима готовине фонда;
5. Извјештај о финансијским показатељима по удјелу или по акцији фонда;
6. Извјештај о структури улагања фонда;
7. Извјештај о структури улагања фонда по врстама имовине;
8. Структура обавеза фонда по врстама инструмената;
9. Извјештај о реализованим добицима (губицима) фонда;
10. Извјештај о нерализованим добицима (губицима) фонда; и
11. Извјештај о трансакцијама са повезаним лицима.

Износи у финансијским извјештајима изражени су у Конвертибилним маркама (КМ). Конвертибилна марка представља званичну извјештајну и функционалну валуту у Републици Српској.

Друштво је у састављању ових финансијских извјештаја Фонда примјењивало рачуноводствене политике образложене у напоменама уз финансијске извјештаје, које су засноване на рачуноводственим и пореским прописима Републике Српске.

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("ИФРС") и Међународних рачуноводствених стандарда ("ИАС")

(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској

Приложени неконсолидовани финансијски извјештаји састављени су уз примјену Међународних рачуноводствених стандарда ("IAS"), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања ("IFRS", у даљем тексту заједно: "Стандарди"), који су били у примјени на дан 1. јануара 2013. године и на њима заснованим прописима о рачуноводству Републике Српске.

Наиме, на основу одредби новоусвојеног Закона о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 94/15), сва правна лица са сједиштем у Републици Српској су у обавези да у потпуности примјењују IAS, односно IFRS, као и Међународни стандард финансијског извјештавања за мале и средње ентитете ("IFRS for SMEs"), Међународне рачуноводствене стандарде за јавни сектор ("IPSAS"), Међународне стандарде вредновања ("IVS"), Међународне стандарде за професионалну праксу интерне ревизије, Концептуални оквир за финансијско извјештавање, Кодекс етике за професионалне рачуновође и пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Одбор за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB") и сва пратећа упутства, објашњења и смјернице које доноси Међународна федерација рачуновођа ("IFAC").

Поред наведеног, у складу са Законом о рачуноводству и ревизији Републике Српске ("Службени гласник РС", број 94/15), дана 4. октобра 2017. године Управни одбор Савеза рачуновођа и ревизора Републике Српске ("Савез РР РС") је донио "Одлуку о утврђивању и објављивању превода Концептуалног оквира за финансијско извјештавање и основних текстова Међународних рачуноводствених стандарда (МРС), односно Међународних стандарда финансијског извјештавања (МСФИ)".

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

*Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено***2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)****2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање ("ИФРС") и МРС ("ИАС") (наставак)****(а) Прописи, стандарди и тумачења на снази у текућем периоду у Републици Српској (наставак)**

Објављивање превода издатих од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде ("IASB"), а који су саставни дио одлуке, извршено је у складу са „Споразумом о обезбјеђивању података за усвајање и објављивање Међународних стандарда финансијског извјештавања и Међународног стандарда финансијског извјештавања за мале и средње ентитете, бр. 1658 ВА- AAARS - 2017“, закљученог између Фондације за Међународне стандарде финансијског извјештавања и Савеза РР РС. Према наведеној Одлуци IAS/IFRS објављени до 1. јануара 2013. године обавезно се примјењују на финансијске извјештаје сачињене и презентоване у Републици Српској који се састављају на дан 31. децембар 2018. године.

Међутим, промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојени стандарди и тумачења, издати након 1. јануара 2013. године, нису објављени и званично усвојени у Републици Српској и сагласно томе, нису примјењени у састављању приложених финансијских извјештаја. Објављени стандарди и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и усвојени, као и објављени стандарди и тумачења који још увијек нису у примјени, објелодањени су у напоменама у наставку.

Сходно наведеном, а имајући у виду потенцијално материјалне ефекте које одступања рачуноводствених прописа Републике Српске од ИФРС и ИАС могу имати на реалност и објективност финансијских извјештаја Фонда, приложени финансијски извјештаји се не могу сматрати финансијским извјештајима у потпуној сагласности са ИФРС и ИАС.

Руководство Друштва анализира промјене у важећим стандардима и тумачењима, као и новоусвојене Стандарде и тумачења издата након 1. Јануара 2013. године, и након установљавања стандарда и тумачења који су релевантни за Фонд, има намјеру да исте примјени у састављању финансијских извјештаја након што они буду званично преведени и објављени у Републици Српској.

Руководство Друштва оцјењује на основу тренутно расположивих информација да примјена МСФИ и тумачења на снази у текућем периоду који још увијек нису званично преведени и објављени у Републици Српској те стандарда и тумачења који још увијек нису ступили на снагу неће имати значајан утицај на финансијске извјештаје Фонда.

(б) Нови стандарди, тумачења и измјене постојећих стандарда на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској

До датума усвајања приложених финансијских извештаја, следећи МРС, МСФИ и тумачења која су саставни део стандарда, као и њихове измјене, издати од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде (ИАСБ), односно Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања (ИФРИЦ), ступили су на снагу 1. јануара 2019. године и раније и као такви би требало да буду применљиви на финансијске извештаје за 2019. годину, али пошто још увек нису званично преведени и објављени од стране Министарства, нису ни примјењени од стране Друштва:

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

*Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено***2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)****2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање (“ИФРС”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“ИАС”) (наставак)****(б) Нови стандарди, тумачења и измјене постојећих стандарда на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)**

- Измјене МРС 32 “Финансијски инструменти: презентација” - Пребијање финансијских средстава и финансијских обавеза (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Измјене МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“, МСФИ 12 и МРС 27 - Инвестициони ентитети (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Измјене МРС 36 “Умањење вредности имовине” - Обелодањивања о надокнадивом износу нефинансијских средстава (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Измјене МРС 39 “Финансијски инструменти: признавање и одмеравање” - Новација деривата и наставак рачуноводства хеџинга (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- ИФРИЦ 21 “Дажбине” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2014. године);
- Измјене различитих стандарда (МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 8, МСФИ 13, МРС 16, МРС 24 и МРС 38) које су резултат пројекта годишњег унапређења стандарда, “Циклус 2010-2012”, објављеног од стране ИАСБ-а у децембру 2013. године, првенствено кроз отклањање неконзистентности и појашњење текста (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године);
- Измјене различитих стандарда (МСФИ 1, МСФИ 3, МСФИ 13 и МРС 40) које су резултат пројекта годишњег унапређења стандарда, “Циклус 2011-2013”, објављеног од стране ИАСБ-а у децембру 2013. године, првенствено кроз отклањање неконзистентности и појашњење текста (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године);
- Измјене МРС 19 “Примања запослених” - Дефинисани планови доприноса (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јула 2014. године);
- Измјене различитих стандарда (МСФИ 5, МСФИ 7, МРС 19 и МРС 34) које су резултат пројекта годишњег унапређења стандарда, “Циклус 2012-2014”, објављеног од стране ИАСБ-а у септембру 2014. године, првенствено кроз отклањање неконзистентности и појашњење текста (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године);
- Измјене МСФИ 11 “Заједнички аранжмани” - Рачуноводствено обухватање стицања интереса у заједничким аранжманима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године);
- Измјене МРС 1 „Презентација финансијских извештаја“ - Иницијатива у вези обелодањивања (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године);
- Измјене МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 38 „Нематеријална улагања“ - Појашњење прихватљивих метода амортизације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање (“ИФРС”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“ИАС”) (наставак)

(б) Нови стандарди, тумачења и измјене постојећих стандарда на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)

- Измјене МРС 16 „Некретнине, постројења и опрема“ и МРС 41 „Пољопривреда“ - Пољопривреда: Засади као основна биолошка средства (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године);
- Измјене МРС 27 „Појединачни финансијски извештаји“ - Метод удела у појединачним финансијским извештајима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године);
- Измјене МРС 28 „Улагања у придружене ентитете и заједничке подухвате“ и МСФИ 10 „Консолидовани финансијски извештаји“ - Продаја или унос имовине између инвеститора и његовог придруженог ентитета или заједничког подухвата (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године);
- Инвестициони ентитети: Примена изузећа од консолидовања (измјене МСФИ 10, МСФИ 12 И МРС 28) (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године);
- МСФИ 14 “Регулаторни рачуни разграничења” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2016. године);
- Измјене МРС 12 “Порез на добит” - Признавање одложених пореских средстава за неискоришћене губитке (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године);
- Измјене МРС 7 “Извештај о токовима готовине” - Иницијатива за обелодањивањима (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године);
- Измјене МРС 12 “Порез на добит” настале као резултат годишњег пројекта унапређења стандарда “Циклус 2014 - 2016”, издатим од стране ИАСБ-а у децембру 2016. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2017. године);
- Концептуални оквир за финансијско извештавање 2018 (издат у марту 2018. године, нема наведен датум промене, према томе, на снази од момента објављивања);
- Измјене МРС 40 “Инвестиционе некретнине” у вези трансфера инвестиционих некретнина (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године);
- Измјене МСФИ 2 “Плаћања заснована на акцијама” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године);
- МСФИ 9 “Финансијски инструменти” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године);
- Измјене МСФИ 9, “Финансијски инструменти”, у вези општег рачуноводства хеџинга (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године);
- МСФИ 15 “Приходи из уговора са клијентима” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године);
- Измјене МСФИ 15 “Приходи из уговора са клијентима” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године)

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

*Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено***2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)****2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање (“ИФРС”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“ИАС”) (наставак)****(б) Нови стандарди, тумачења и измјене постојећих стандарда на снази у текућем периоду који још увек нису званично преведени и усвојени у Републици Српској (наставак)**

- Измјене МСФИ 4 “Уговори о осигурању” у вези примене МСФИ 15 “Приходи из уговора са клијентима” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године);
- ИФРИЦ 22 “Трансакције у страној валути И разматрање аванса” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године) и
- Измјене различитих стандарда (МСФИ 1 и МРС 28) насталих као резултат годишњег пројекта унапређења стандарда “Циклус 2014 - 2016”, издатим од стране ИАСБ-а у децембру 2016. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2018. године).
- МСФИ 16 “Лизинг” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године);
- ИФРИЦ 23 “Неизвесности у вези третмана пореза на добитак” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године);
- Годишња унапређења МСФИ “Циклус 2015-2017” - МСФИ 3, МСФИ 11, МРС 12 и МРС 23, објављеног од стране ИАСБ-а у децембру 2017. године (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године);
- Измјене МСФИ 9 “Финансијски инструменти” у вези превремених отплата са негативним компензацијама (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године);
- Измјене МРС 28 „Улагања у придружене ентитете и заједничке подухвате“ у вези дугорочних улагања у придружене ентитете и заједничке подухвате (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године);
- Измјене МРС 19 “Примања запослених” у вези измена, смањења или измирења плана (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2019. године);

(в) Нови стандарди, тумачења и измјене постојећих стандарда који нису ступили на снагу

До датума усвајања приложених финансијских извештаја, следећи МРС, МСФИ и тумачења која су саставни део стандарда, као и њихове измјене, издати су од стране Одбора за међународне рачуноводствене стандарде, односно Комитета за тумачење међународног финансијског извештавања али нису још ступили на снагу нити су званично преведени и објављени од стране Министарства, па самим тим нису ни примењени од стране Друштва. Друштво сагледава њихов потенцијални утицај на финансијске извештаје, уколико га има.

- Измјене МСФИ 3 “Пословне комбинације (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Измјене МРС 1 и МРС 8 у вези дефиниције материјалности (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);
- Измјене МСФИ 2, МСФИ 3, МСФИ 6, МСФИ 14, МРС 1, МРС 8, МРС 34, МРС 37, МРС 38, ИФРИЦ 12, ИФРИЦ 19, ИФРИЦ 20, ИФРИЦ 22, и СИЦ-32 због усаглашавања са новим Оквиром за финансијско извештавање (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године);

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

2. ОСНОВЕ ЗА САСТАВЉАЊЕ И ПРЕЗЕНТАЦИЈУ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА И РАЧУНОВОДСТВЕНИ МЕТОД (наставак)

2.2. Утицај и примјена нових и ревидираних Међународних стандарда за финансијско извјештавање (“ИФРС”) и Међународних рачуноводствених стандарда (“ИАС”) (наставак)

(в) Нови стандарди, тумачења и измјене постојећих стандарда који нису ступили на снагу

- Измјене МСФИ 9, МРС 39 и МСФИ 7 - „Реформа референтних камтаних стопа“ (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2020. године) и
- МСФИ 17 “Уговори о осигурању” (на снази за годишње периоде који почињу на дан или након 1. јануара 2021. године).

2.3. Упоредни подаци

Упоредне податке чине подаци садржани у финансијским извјештајима за 2018. годину, састављени у складу са рачуноводственим прописима важећим у Републици Српској, који су су били предмет ревизије.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА

3.1. Реализовани приходи

Пословни приходи обухватају приходе од дивиденди од домаћих и страних емитената, приходе од камата на хартије од вриједности ("ХОВ") и депозите, те амортизацију премије (дисконта) по основу ХОВ за фиксним роком доспјећа.

Приходи од камата

Приходи од камата на финансијску имовину се признају када је вјероватан прилив будућих економских користи Фонду и када је износ прихода поуздано мјерљив. Приход од камата је временски разграничен и признаје се методом ефективне каматне стопе, која представља стопу која тачно дисконтује (своди) процијењене будуће новчане токове у току очекиваног вијека финансијске имовине на нето надокнадиву вриједност те имовине приликом иницијалног признавања.

Амортизација премије (дисконта) по основу ХОВ са фиксним роком доспјећа

Амортизација премије (дисконта) по основу ХОВ са фиксним роком доспјећа се признаје у имовину методом ефективне каматне стопе која представља стопу која тачно дисконтује (своди) процијењене будуће новчане токове у току очекиваног вијека финансијске имовине на нето надокнадиву вриједност те имовине приликом иницијалног признавања.

Реализовани добици и губици од продаје улагања

Реализовани добици и губици од продаје улагања се обрачунавају као разлика остварене продајне и набавне, односно књиговодствене вриједности ХОВ, и евидентирају се у оквиру биланса успјеха као нето реализовани добитак/(губитак) од трансакција са улагањима примјеном ФИФО методе.

Приходи од дивиденди

Приходи од дивиденди од емитената се евидентирају у тренутку када Фонд оствари право на дивиденду.

Удружење друштава за управљање инвестиционим фондовима (у оквиру Привредне коморе Републике Српске) се обратило Савјету за рачуноводство и ревизију Републике Српске ради давања мишљења о рачуноводственом третману дивиденде "наплаћене" кроз акције емитента у пословним књигама инвеститора (фонда).

Савјет за рачуноводство и ревизију Републике Српске је доставио Удружењу своје Мишљење број 06.15/020 - 2105/6/7 - 1/11 од 8. фебруара 2012. године у којем је навео да дивиденду у облику бесплатних акција треба признати као приход периода у пословним књигама инвеститора. Став Савјета за рачуноводство и ревизију Републике Српске је, да чињеница да се потраживања за дивиденде не "наплаћују" у готовини, него у акцијама, није од пресудног значаја за признавање прихода од дивиденде, јер је потпуно неспорно да се код инвеститора (фонда) дешава реалан прилив економских користи по основу намирења потраживања за дивиденде.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

*Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено***3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)****3.2. Реализовани расходи**

Пословни расходи се евидентирају у тренутку њиховог настанка. Пословне расходе Фонда чине: накнада Друштву по основу провизије за управљање Фондом, накнаде депозитару, накнаде Регистру, накнаде и трошкови чланова надзорног одбора као и остали расходи.

Накнада Друштву за управљање

Расходи по основу накнада Друштву за управљање се евидентирају у висини износа обрачунаог од стране Друштва а које потврђује Банка депозитар. Висина накнаде за управљањем фондом обрачунавала се у складу са чланом 66. Закона о инвестиционим фондовима, у којем је дефинисано да годишњи износ провизије за управљање фондом може износити највише 3.5% просјечне годишње нето вриједности имовине фонда.

Крајем 2018. године, Комисија је усвојила Правилник о утврђивању вриједности имовине инвестиционог фонда и обрачуну нето вриједности имовине по удјелу или по акцији инвестиционог фонда ("Службени гласник РС", број 118/18, у даљем тексту "Правилник"). Чланом 3. Став 4. Дефинисано је да при утврђивању основице за обрачун накнаде друштву за управљање у укупну имовину инвестиционог фонда на дан вредновања укључују се све врсте имовине у дијелу који задовољава критеријуме дозвољених улагања и критеријуме ограничења улагања прописане Законом.

Према уговору за управљање накнада друштву за управљање обрачунавала се примјеном стопе од 3.50% на основицу из члана 94. Закона закључно са даном 31. децембар 2019. године.

3.3. Остали приходи и расходи

Остали приходи и расходи се књиже по начелу узрочности.

Чланом 95. Закона о инвестиционим фондовима дефинисани су трошкови који се искључиво могу плаћати из имовине отвореног инвестиционог фонда са јавном понудом, а који су уједно и предвиђени проспектом Фонда. Наведени трошкови обухватају следеће трошкове: накнаду и трошкове који се плаћају Банци депозитару, трошкови и провизије везане за стицање или продају имовине, трошкове вођења регистра удјела, укључујући трошкове издавања потврда о трансакцији или стању удјела, ако је то потребно, те трошкове исплате удјела у добити, трошкове годишње ревизије, трошкови израде, штампања и поштарине везани уз полугодишње и годишње извјештаје власницима удјела, све прописане накнаде које се плаћају Комисији у вези са издавањем одобрења фонду, порези које је фонд дужан да плати на имовину или добит, трошкови објављивања измјене проспекта и других прописаних обавјештења и остале накнаде које фонд плаћа у складу са Законом о инвестиционим фондовима или другим законима.

Укупни износ свих трошкова, који се књиже на терет отвореног инвестиционог фонда са јавном понудом, исказује се као показатељ укупних трошкова. Показатељ укупних трошкова фонда не може бити већи од пондерисане просјечне годишње нето вриједности фонда. Све настале трошкове, који у одређеној години пређу највиши допуштени показатељ укупних трошкова, сноси Друштво за управљање.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (наставак)

3.4. Финансијска имовина

Сва финансијска имовина се признаје, односно престаје се признавати на датум уписа на власнички рачун кад је купопродаја финансијског средства дефинисана уговореним датумом испоруке финансијског средства у роковима утврђеним према конвенцијама на предметном тржишту, и иницијално је мјерена по фер вриједности, укључујући трансакционе трошкове. Финансијска имовина је класификована у сљедеће категорије: финансијска имовина "по фер вриједности кроз биланс успјеха", финансијска имовина "расположива за продају", "у посједу до доспијећа", те "дати кредити и потраживања". Класификација зависи од природе и сврхе финансијске имовине, и одређена је у тренутку иницијалног признавања.

Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха

Финансијска средства по фер вриједности кроз биланс успјеха се односе на финансијска средства која задовољавају било који од сљедећих услова:

- а) класификовано је као оно које се држи ради трговања, или
- б) послије почетног признања назначено је од стране Фонда по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Добитак или губитак од финансијског средства класификованог по фер вриједности кроз биланс успјеха, који се јавља као посљедица промјене фер вриједности финансијског средства, признаје се директно у капитал, у оквиру позиције "Нереализовани добици и губици по основу финансијских средстава по фер вриједности кроз биланс успјеха", док финансијско средство не престане да се признаје, када ће акумулирани добитак или губитак претходно признат у капиталу бити признат у добитак или губитак.

Финансијска средства расположива за продају

Финансијска средства расположива за продају су недеривативна финансијска средства која су назначена као расположива за продају и нису класификована као "дати кредити и потраживања", финансијска имовина "у посједу до доспијећа" или финансијска средства назначена "по фер вриједности кроз биланс успјеха".

Добитак или губитак од финансијског средства класификованог као "расположив за продају", који се јавља као посљедица промјене фер вриједности финансијског средства, се признаје директно у капитал, у оквиру позиције "Ревалоризационе резерве по основу финансијских средстава расположивих за продају", док финансијско средство не престане да се признаје, када ће акумулирани добитак или губитак, претходно признат у капиталу, бити признат у добитак или губитак.

Финансијска средства која се држе до доспијећа

Финансијска средства која се држе до доспијећа су недериватна финансијска средства са фиксним или одредивим исплатама и фиксним доспијећем које Фонд намјерава и може да држи до доспијећа изузев:

- а) средстава које је Фонд након почетног признавања класификовао по фер вриједности у билансу успјеха,
- б) средстава које је Фонд након почетног признавања класификовао као расположиве за продају и
- в) средстава која испуњавају дефиницију зајмова и потраживања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.4. Финансијска имовина (Наставак)

Дати кредити и потраживања

Потраживања од купаца, кредити и остала потраживања са фиксним или одредивим плаћањима која не котирају на активном тржишту класификују се као кредити и потраживања. Кредити и потраживања вреднују се по амортизованом трошку, примјеном методе ефективне каматне стопе, умањени за процијењено умањење вриједности. Приход од камате се признаје примјеном ефективне каматне стопе, осим у случају краткорочних потраживања, гдје би признавање прихода било нематеријално.

Умањења финансијске имовине

Финансијска имовина, осим имовине исказане по фер вриједности кроз биланс успјеха, процијењена је за индикаторе умањења на сваки датум биланса стања. Финансијска имовина је умањена тамо гдје је доказано да, као резултат једног или више догађаја који су се десили након почетног признавања финансијске имовине, процијењени будући новчани токови инвестиције су измијењени.

За акције које не котирају на берзи, а класификоване су као расположиве за продају, значајан или продужен пад у фер вриједности вриједносног папира испод његовог трошка сматра се објективним доказом умањења.

За сву осталу финансијску имовину, укључујући откупиве хартије од вриједности класификоване као расположиве за продају, и потраживања по финансијском зајму, објективан доказ умањења може укључити:

- значајне финансијске тешкоће издаваоца или корисника; или
- пропуст или деликвенција у отплати камате или главнице; или
- могућност да ће дужник доћи у стечај или финансијску реорганизацију.

За одређене категорије финансијске имовине, као што су потраживања од купаца, средства за која је процијењено да нису умањена, појединачно се накнадно процјењују за умањење на колективној основи. Објективан доказ умањења портфолиа потраживања могао би укључити претходно искуство Фонда у наплати, кашњење у наплати након периода доспијећа, као и промјене у националним или локалним економским условима који су у узајамној вези са неизвршењем потраживања.

За финансијску имовину исказану по амортизованом трошку, износ умањења је разлика између књиговодствене вриједности имовине и садашње вриједности процијењених будућих новчаних токова, дисконтованих користећи оригиналну ефективну каматну стопу финансијског средства.

Вредновање улагања у хартије од вриједности - почетно признавање

Улагања Фонда се састоје од улагања у акције, улагања у обвезнице, улагања у трезорске записе и улагања у удјеле других фондова.

У складу са Правилником о утврђивању вриједности имовине инвестиционог фонда и обрачуну нето вриједности имовине по удјелу или по акцији инвестиционог фонда ("Службени гласник РС", број 118/18, "Правилник"), имовина и обавезе инвестиционог фонда почетно се признају по фер вриједности трансакције, односно по трошку стицања који у цијену појединачне имовине укључује и трансакционе трошкове који су директно повезани са стицањем имовине или

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

*Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено***3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)****3.4. Финансијска имовина (Наставак)**

настанка обавезе. Изузетак од ове имовине и обавеза је имовина која се вреднује по фер вриједности кроз биланс успјеха.

Вредновање улагања у хартије од вриједности - накнадно вредновање

Накнадно вредновање имовине и обавеза фонда врши се у зависности од врсте имовине и проведеној класификацији, а у складу са политиком улагања друштва која је дефинисана проспектом и статутом фонда.

Фер вриједност власничких хартија од вриједности којима се тргује у Републици Српској и у Федерацији Босне и Херцеговине обрачунава се примјеном просјечне пондерисане цијене остварене за трансакције на берзи и пријављене блок послове, а заокружује се на четири децимале. У случају непостојању цијене на дан вредновања, вредновање власничких хартија од вриједности врши се по посљедњој оствареној цијени те хартије из трговања у периоду од 90 дана прије дана вредновања. Уколико у периоду од 90 дана од дана вредновања није било цијене, фер вриједност власничких хартија се утврђује техникама процјене које су дефинисане МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање“ и другим одговарајућим МРС и МСФИ.

Фер вриједност власничких хартија од вриједности којима се тргује у иностранству на уређеним тржиштима у држави чланица ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА фер вриједност се израчунава на основу цијене задње понуде за куповину остварене тог дана на матичној берзи емитента. У случају трговања на уређеним тржиштима изван тржишта држава чланица ЕУ, ОЕЦД и ЦЕФТА фер вриједност се израчунава на основу пондерисане просјечне цијене те хартије на берзанском тржишту остварених на дан вредновања. У случају непостојања наведених цијена на дан вредновања, фер вриједност власничких хартија обрачунава се на основу посљедње цијене из трговања у периоду од 90 дана од дана вредновања. Власничке хартије од вриједности којима се није трговало у периоду од 90 дана од дана вредновања, фер вриједност власничке хартије од вриједности се утврђује техникама процјене које су дефинисане МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање“ и другим одговарајућим МРС и МСФИ.

Фер вриједност дужничких хартија од вриједности којима се тргује у Републици Српској и у Федерацији Босне и Херцеговине обрачунава се примјеном пондерисане просјечне цијене трговања, а заокружује се на четири децимале. У случају непостојању цијене на дан вредновања, вредновање дужничких хартија од вриједности врши се по посљедњој оствареној цијени те хартије из трговања у периоду од 90 дана прије дана вредновања. Уколико у периоду од 90 дана од дана вредновања није било цијене, фер вриједност дужничких хартија се утврђује техникама процјене које су дефинисане МРС 39 „Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање“ и другим одговарајућим МРС и МСФИ.

3.5. Нереализовани добици и губици по основу промјене фер вриједности улагања

Нереализовани добици и губици по основу промјене тржишне вриједности улагања се признају у корист, односно на терет ревалоризационих резерви (у билансу стања) за финансијска улагања расположива за продају, а у случају финансијских улагања намијењених трговању у корист, односно на терет капитала и укључени су у оквиру позиције нереализовани добици (губици) по основу финансијских средстава по фер вриједности кроз биланс успјеха, уз одговарајућа књижења на конту Исправке вриједности, који својим салдом своди набавну вриједност улагања на њихову фер вриједност.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)**3.6. Реализовани добици и губици од продаје хартија од вриједности**

Реализовани добици и губици по основу продаје хартија од вриједности вреднованих по фер вриједности кроз биланс успјеха обрачунавају се као разлика између прихода од продаје и набавне, односно књиговодствене вриједности, док се реализовани добици и губици по основу продаје хартија од вриједности расположивих за продају обрачунавају као разлика остварене продајне вриједности и набавне, односно књиговодствене вриједности и трансакционих трошкова, и евидентирају се у оквиру биланса успјеха као нето реализовани добитак/ (губитак) од трансакција са улагањима.

3.7. Утврђивање нето вриједности имовине

Нето вриједност имовине отвореног инвестиционог фонда је вриједност имовине фонда (улагања увећана за краткорочну имовину) умањена за обавезе. Нето вриједност имовине по удјелу фонда је нето вриједност имовине фонда сразмјерно распоређена на сваку издани удио у фонду у тренутку обрачуна нето вриједности имовине фонда.

3.8. Готовински еквиваленти и готовина

Готовински еквиваленти и готовина укључују високо ликвидна средства која се могу брзо конвертовати у познате износе готовине, уз безначајан ризик од промјене вриједности.

3.9. Порези и доприноси из резултата

Отворени инвестициони фонд није обвезник Закона о порезу на добит.

Порези и доприноси који не зависе од резултата

Порези и доприноси који не зависе од резултата представљају плаћања према важећим републичким и општинским прописима ради финансирања разних комуналних и републичких потреба.

3.10. Повезана правна и физичка лица

У складу са одредбама Закона о инвестиционим фондовима ("Службени гласник РС", број 82/15) под повезаним странама (лицима) се сматрају:

- а) правна и физичка лица која су међусобно повезана власништвом на капиталу или управљањем капиталом, са 20% или више гласчких права или капитала или на други начин повезана ради постизања заједничких пословних циљева, тако да пословање и резултати пословања једног лица могу значајно утицати на пословање, односно резултате пословања другог лица.
- б) повезаним лицима се сматрају и лица која су међусобно повезана: 1) тако да једно лице, односно лица која се сматрају повезаним лицима у складу са овом алинејом, заједно, посредно или непосредно, учествују у другом лицу, 2) тако да у оба лица учешће има исто лице, односно лица која се сматрају повезаним лицима у складу са овом алинејом, 3) на начин прописан законом којим се уређује пословање привредних друштава и 4) као чланови управног одбора и других органа у друштву у којем обављају ту функцију, односно у којем су запослени, и чланови уже породице тих лица;

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

3. ПРЕГЛЕД ЗНАЧАЈНИХ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА (Наставак)

3.10. Повезана правна и физичка лица (наставак)

- в) чланови уже породице: 1) супружници, односно лица која живе у ванбрачној заједници, 2) потомци и преци у правој линији неограничено, 3) сродници до трећег степена сродства у побочној линији, укључујући и сродство по тазбини, 4) усвојилац и усвојеници и потомци усвојеника и 5) старалац и штићеници и потомци штићеника.

Осим наведеног, Законом је дефинисано да су повезана лица фонда: друштво за управљање, запослени и лица у органима друштва, банка депозитар, адвокат односно адвокатска канцеларија, ревизор и порески савјетник који се налазе у уговорном односу по основу пружања услуга фонду, као и свако друго лице које је у претходне двије календарске године закључило уговор о обављању услуга за потребе фонда.

4. ЗНАЧАЈНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНЕ ПРОЦЈЕНЕ

Презентација финансијских извјештаја захтијева од руководства коришћење најбољих могућих процјена и разумних претпоставки, које имају ефекта на презентоване вриједности средстава и обавеза и објелодањивање потенцијалних потраживања и обавеза на дан састављања финансијских извјештаја, као и прихода и расхода у току извјештајног периода. Ове процјене и претпоставке су засноване на информацијама расположивим на дан састављања финансијских извјештаја, а будући стварни резултати могу да се разликују од процијењених износа.

Основне претпоставке које се односе на будуће догађаје и остале значајне изворе неизвјесности при давању процјене на дан биланса стања, која носе ризик са могућим исходом у материјално значајним корекцијама садашње вриједности средстава и обавеза у наредној финансијској години представљене су у наредном тексту:

Обезврјеђење вриједности средстава

На дан биланса стања руководство Фонда анализира вриједности средстава приказаних у финансијским извјештајима. Уколико постоји индиција да за неко средство постоји обезврјеђење, надокнадиви износ тог средства се процјењује како би се утврдио износ обезврјеђења. Уколико је надокнадиви износ неког средства процијењен као нижи од вриједности исказане у финансијским извјештајима, вриједност средства исказаног у финансијским извјештајима се смањује до своје надокнадиве вриједности.

Правична (фер) вриједност

Пословна политика Фонда је да објелодани информације о правичној вриједности средстава и обавеза за коју постоје званичне тржишне информације и када се правична вриједност значајно разликује од књиговодствене вриједности. У Републици Српској не постоји довољно тржишног искуства, као ни стабилности и ликвидности код куповине и продаје потраживања и остале финансијске активе и пасиве, пошто званичне тржишне информације нису у сваком тренутку расположиве. Стога, правичну вриједност није могуће поуздано утврдити у одсуству активног тржишта. Руководство Фонда врши процјену ризика и, у случајевима када се оцијени да вриједност по којој се имовина води у пословним књигама неће бити реализована, врши исправку вриједности. По мишљењу руководства Фонда, износи у овим финансијским извјештајима одражавају вриједност која је, у датим околностима, највјеродостојнија и најкориснија за потребе извјештавања.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

5. ПРИХОДИ ОД ДИВИДЕНДИ

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
<i>Приходи од дивиденди:</i>		
(а) у новцу - домаћи емитенти:		
- Телеком Републике Српске а.д., Бања Лука	121,587	182,634
- БХ Телеком д.д., Сарајево	-	72,503
	<u>121,587</u>	<u>255,136</u>
(б) у новцу - страни емитенти:		
- Металац а.д., Горњи Милановац	37,634	37,302
- Југопетрол а.д., Подгорица	36,434	36,434
- Телеком Црне Горе, Подгорица	3,437	3,436
	<u>77,505</u>	<u>77,172</u>
За годину која се завршила 31. децембра	<u>199,092</u>	<u>332,308</u>

6. ПРИХОДИ ОД КАМАТА И АМОРТИЗАЦИЈА ПРЕМИЈЕ (ДИСКОНТА) ПО ОСНОВУ ХОВ СА ФИКСНИМ РОКОМ ДОСПИЈЕЋА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Приходи од камата на обвезнице	91	6,964
Приходи од камата на депозите	15,984	21,152
Амортизације дисконта/премије на основу хов са фиксним роком доспијећа	19	15,035
За годину која се завршила 31. децембра	<u>16,094</u>	<u>43,150</u>

7. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Остали приходи - 20% излазне накнаде	-	372,137
Остали приходи	68,917	-
За годину која се завршила 31. децембра	<u>68,917</u>	<u>372,137</u>

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

*Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено***8. РЕАЛИЗОВАНИ ДОБИЦИ И ГУБИЦИ ОД УЛАГАЊА**

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Реализовани добити од улагања	499,279	331,213
Реализовани губити од улагања	351,315	243,430
Нето реализовани добити (губити) по основу курсних разлика	10	173
Нето реализовани добити (губити) по основу валутне спот трансакције	-	101
Остали реализовани губити	<u>222</u>	<u>278</u>
За годину која се завршила 31. Децембра	<u>147,753</u>	<u>87,576</u>

Нето реализовани добити за пословну 2019. годину у износу од 147,753 конвертибилних марака односе се на разлику између остварене продајне и набавне, односно књиговодствене вриједности продатих хартија од вриједности, добитака/губитака по основу реализованих курсних разлика те губитака по основу валутних трансакција.

9. НАКНАДА ДРУШТВУ ЗА УПРАВЉАЊЕ

Расходи по основу провизија за управљање Фондом за пословну 2019. годину у износу од 619,838 конвертибилне марке цјелокупно се односе на накнаду Друштву за управљање. Висина накнаде се обрачунава од стране Друштва а тачност потврђује Нова Банка а.д. Бања Лука као депозитар Фонда.

10. РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПОРЕЗА

Расходи по основу пореза односе се на судску таксу по тужбеном захтјеву против емитента Аеродроми РС а.д. Бања Лука у поступку остварења права несагласних акционара.

11. ОСТАЛИ ПОСЛОВНИ РАСХОДИ ФОНДА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Трошкови Комисије за ХОВ РС	<u>1,142</u>	<u>1,173</u>
За годину која се завршила 31. децембра	<u>1,142</u>	<u>1,173</u>

Остали пословни расходи фонда за пословну 2019. годину у износу од 1,142 конвертибилне марке односе се на накнаде Комисији за ХОВ РС.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

12. ГОТОВИНА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Новчана средства у домаћој валути - жиро рачун	481,560	85,508
Новчана средства у домаћој валути - custody рачун	3,760	30,142
Новчана средства у ино валути - custody рачун	-	-
Стање на дан 31. децембра	<u>485,320</u>	<u>115,650</u>

13. УЛАГАЊА ФОНДА

Финансијска средства расположива за продају

	<u>2019.</u>	<u>2017.</u>
Улагања у ХОВ расположиве за продају	13,917,727	17,005,161
Исправка вриједности ХОВ расположивих за продају	(2,035,997)	(2,617,120)
Стање на дан 31.12.2019.	<u>11,881,730</u>	<u>14,388,041</u>

Најзначајнија улагања у ХоВ које су расположиве за продају су:

	У Конвертибилним маркама		
	Фер вриједност	31. децембар 2019. % укупне имовине Фонда	% власништва у капиталу емитента
ХЕ на Дрини а.д. Вишеград	3,555,690	3.31%	28.66%
ХЕ на Требишњици а.д. Требиње	2,231,498	2.58%	17.99%
РЖР Љубија а.д. Приједор	1,302,510	6.41%	10.50%
ХЕ на Врбасу а.д. Мркоњић Град	738,424	1.90%	5.95%
Телеком Српске а.д. Бања Лука	992,777	0.32%	8.00%
Металац а.д. Горњи Милановац	972,240	1.45%	7.84%
Југопетрол а.д. Подгорица	441,651	0.45%	3.56%
Водовод а.д. Бања Лука	342,050	6.00%	2.76%
ОЦ Јахорина а.д. Пале	238,998	2.00%	1.93%
Остало	1,065,894	-	-
Стање на дан 31.децембар 2019.године	<u>11,881,730</u>		

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

13. УЛАГАЊА ФОНДА (Наставак)

Финансијска средства расположива за продају (наставак)

	У Конвертибилним маркама		
	Фер вриједност	% укупне имовине Фонда	31. децембар 2018. % власништва у капиталу емитента
ХЕ на Дрини а.д. Вишеград	2,722,667.38	3.31%	15.34%
ХЕ на Требишњици а.д. Требиње	2,674,903.81	2.71%	15.07%
РЖР Љубија а.д. Приједор	1,861,612.99	6.41%	10.49%
ХЕ на Врбасу а.д. Мркоњић Град	1,727,694.05	5.81%	9.73%
Телеком Српске а.д. Бања Лука	1,392,852.55	0.32%	7.85%
Металац а.д. Горњи Милановац	980,021.84	1.45%	5.52%
Југопетрол а.д. Подгорица	484,991.08	0.45%	2.73%
БХ Телеком д.д. Сарајево	440,707.57	0.07%	2.48%
Водовод а.д. Бања Лука	427,562.00	6.00%	2.41%
ОЦ Јахорина а.д. Пале	210,956.51	2.00%	1.88%
Остало	1,464,071.66	-	-
Стање на дан 31.децембар 2018.године	14,388,041		

14. ДЕПОЗИТИ И ПЛАСМАНИ

	2019.	2018.
Raiffeisen Bank д.д., Сарајево	-	3,175,983
Стање на дан 31. децембра	-	3,175,983

Орочени депозити Фонда код пословних банака у Босни и Херцеговини могу се у сваком тренутку разрочити.

15. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ КАМАТА

	2019.	2018.
Дугорочни депозит	-	226
Државне обвезнице	-	59
Стање на дан 31. децембра	-	285

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

16. ПОТРАЖИВАЊА ПО ОСНОВУ ДИВИДЕНДИ

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Телеком Српске а.д., Бања Лука	<u>37,958</u>	<u>72,066</u>
Стање на дан 31. децембра	<u>37,958</u>	<u>72,066</u>

Потраживања по основу дивиденди у цјелини се односе на ненаплаћена потраживања од емитената по основу расподеле добити.

17. ОБАВЕЗЕ ПРЕМА ДРУШТВУ ЗА УПРАВЉАЊЕ

Обавезе према Друштву на дан 31. децембра 2019. године износе 113,531.50 конвертибилних марака и односе се на обавезу по основу провизије за управљање Фондом.

18. КАПИТАЛ

Акцијски капитал и емисиона премија

Оснивачки капитал - удјели Фонда је утврђен у складу са Одлуком о дјелимичном преобликовању ЗМИФ-а у преобликовању „Kristal Invest Fond“ ад Бања Лука (пречишћен текст) број 197-СКЗМИФ/17 од 05.07.2017. године у вриједности од 21,604,677 конвертибилних марака.

Основни капитал је распоређен на удјелничаре тако да сваком удјелничару припада број удјела сразмјеран броју акција у ЗМИФ-у „Kristal Invest Fond“ а.д. Бања Лука на дан оснивања отвореног акционарског инвестиционог фонда "Opportunity Fund" 17.09.2017. године а на основу листе акционара у Централном регистру хартија од вриједности Републике Српске.

На дан 31. децембра 2018. године број удјела фонда износи 2,917,496.

На дан отварања фонда 17. септембра 2019. године број удјела износи 2,812,328.

На дан 31. децембра 2019. године број удјела износи 2,020,127.

Ревалоризационе резерве по основу финансијских средстава расположивих за продају

Ревалоризационе резерве по основу финансијских средстава расположивих за продају на дан 31. децембра 2019. године износе (2,006,515) конвертибилних марака и представљају акумулиране нереализоване губитке настале по основу промјене фер вриједности финансијских средстава (хартија од вриједности) Фонда, које су класификоване као "финансијска средства расположива за продају", а у складу са ИАС 39 "Финансијски инструменти: признавање и одмјеравање", по којем се добитак или губитак који се јавља услед промјене фер вриједности финансијског средства расположивог за продају треба признати директно у капитал, односно као дио ревалоризационих резерви.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

19. ЗАРАДА/(ГУБИТАК) ПО УДЈЕЛУ

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
Добитак / (губитак) обрачунског периода	(194,200)	176,734
Просјечан пондерисани број издатих удјела	<u>2,020,127</u>	<u>2,917,496</u>
Обична зарада по акцији за годину	<u>(0.09613)</u>	<u>0.0606</u>

20. ТРАНСАКЦИЈЕ СА ПОВЕЗАНИМ ЛИЦИМА

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
БИЛАНС УСПЈЕХА ИНВЕСТИЦИОНОГ ФОНДА		
РАСХОДИ		
а) Расходи од провизија за управљање Фондом:		
- Друштво за управљање инвестиционим фондом "Кристал инвест" а.д., Бања Лука	619,838	657,193
б) Накнада комисији:		
- Комисија за ХОВ Републике Српске	1,142	1,173
Укупно расходи	<u>620,980</u>	<u>658,366</u>

	<u>2019.</u>	<u>2018.</u>
БИЛАНС СТАЊА ИНВЕСТИЦИОНОГ ФОНДА		
ОБАВЕЗЕ		
а) Обавезе према Друштву по основу провизије за управљање Фондом:		
- Друштво за управљање инвестиционим фондом "Кристал Инвест" а.д., Бања Лука	113,532	51,870
Укупно обавезе	<u>113,532</u>	<u>51,870</u>

21. СУДСКИ СПОРОВИ

На дан 31. децембра 2019. године против ОАИФ „Opportunity fund“ не воде се судски спорови. Друштво за управљање инвестиционим фондовима «Кристал инвест» а.д. Бања Лука, је у поступку код Привредног суда у Бањој Луци у име и за рачун Отвореног акцијског инвестиционог фонда «Opportunity fund» поднијело тужбени захтјев против емитента Аеродроми РС а.д. Бања Лука у поступку остварења права несагласних акционара.

Након завршетка пословне 2019. године није било значајнијих пословних догађаја који битно утичу на пословање ОАИФ „Opportunity fund“.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

22. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ

Циљ овог процеса је мјерење ризика улагања, те контрола његовог утицаја на вриједност портфеља фонда, како би се спријечио или ограничио губитак настао због негативног дјеловања ризика улагања.

ОАИФ „Opportunity Fund“, Бања Лука (у даљем тексту: Фонд) изложен је у свом пословању различитим врстама ризика. Имајући у виду природу пословне активности Фонда то су првенствено тржишни ризици (ризик промјене цијена финансијског инструмента, ризик промјене каматне стопе, валутни ризик, кредитни ризик, ризик ликвидности), али је заступљен и читав низ других ризика везаних за управљање имовином и обавезама Фонда. Као најзначајнији се могу издвојити: ризици окружења (политички и географски ризик) те остали ризици (ризик концентрације, ризик инфлације, ризик цастоду банке, ризик реинвестирања, рачуноводствени ризик итд).

Ризик промјене цијена финансијског инструмента

Ризик промјене цијене финансијског инструмента је ризик од могућих промјена тржишних цијена услед којих може доћи до промјене вриједности финансијских инструмената које Фонд има у свом портфељу. Фонд је изложен значајном ризику промјене цијена финансијских инструмената, с обзиром на то да фонд има значајно улагање финансијске инструменте којима се тргује на берзама хартија од вриједности.

Рб	Ознака хартије	Назив емитента	Број ХОВ у власништву Фонда	Укупна фер вриједност улагања	% учешћа у нето вриједности средстава
1.	HEDR-R-A	ХЕ на Дрини а.д. Вишеград	14,614,425	3,555,690	28.93%
2.	HETR-R-A	ХЕ на Требишњици а.д. Требиње	9,926,592	2,231,498	18.16%
3.	LJUB-R-A	РЖР Љубија а.д. Приједор	3,256,276	1,302,510	10.60%
4.	TLKM-R-A	Телеком Српске а.д. Бања Лука	1,068,881	992,777	8.08%
5.	MTLC	Металац а.д. Горњи Милановац	29,567	972,240	7.91%
6.	HELV-R-A	ХЕ на Врбасу а.д. Мркоњић Град	1,943,220	738,424	6.01%
7.	JGPK	Југопетрол а.д. Подгорица	21,104	441,651	3.59%
8.	EKBL-R-A	Електрокрајина а.д. Бања Лука	3,327,575	421,604	3.43%
9.	VDBL-R-A	Водовод а.д. Бања Лука	2,137,810	342,050	2.78%
10.	OCJH-R-A	ОЦ Јахорина а.д. Пале	1,438,013	238,998	1.94%
				11,237,440	91.43%

Највећи утицај на промјену вриједности имовине Фонда имају цијене хартија од вриједности ознаке HEDR-R-A. Промјена тржишне цијене предметних хартија од вриједности за +/-1% условила би промјену вриједности улагања фонда у износу око +/- КМ 35,556.

Фонд управља тржишним (цјеновним) ризиком диверзификацијом свог инвестиционог портфеља.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

22. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Ризик промјене цијена финансијског инструмента (наставак)

У наредној табели приказано је десет првих позиција по учешћу у имовини Opportunity fund-а на дан 31.12.2018. године.

РБ	Ознака хартије	Назив емитента	Број ХОВ у власништву Фонда	Укупна фер вриједност улагања	% учешћа у нето вриједности средстава
1.	HEDR-R-A	ХЕ на Дрини а.д. Вишеград	14,614,425	2,722,667	15.38%
2.	HETR-R-A	ХЕ на Требишњици а.д. Требиње	10,448.843	2,674,904	15.11%
3.	LJUB-R-A	РЖР Љубија а.д. Приједор	3,256,276	1,861,613	10.52%
4.	HEL-R-A	ХЕ на Врбасу а.д. Мркоњић Град	5,943,220	1,727,694	9.76%
5.	TLKM-R-A	Телеком Српске а.д. Бања Лука	1,568,881	1,392,853	7.87%
6.	MTLC	Металац а.д. Горњи Милановац	29,567	980,022	5.54%
7.	JGPK	Југопетрол а.д. Подгорица	21,104	484,991	2.74%
8.	BHTSR	БХ Телеком д.д. Сарајево	41,115	440,708	2.49%
9.	VDBL-R-A	Водовод а.д. Бања Лука	2,137,810	427,562	2.42%
10.	EKBL-R-A	Електрокрајина а.д. Бања Лука	3,437,575	228,943	1.29%
				12,941,956	73.12%

Највећи утицај на промјену вриједности имовине Фонда имају цијене хартија од вриједности ознаке HEDR-R-A. Промјена тржишне цијене предметних хартија од вриједности за +/-1% условила би промјену вриједности улагања фонда у износу око +/- КМ 27,226.

Фонд управља тржишним (цјеновним) ризиком диверзификацијом свог инвестиционог портфеља.

Валутни ризик

Валутни ризик је ризик губитка вриједности имовине Фонда због промјене вриједности једне валуте у односу на другу. С обзиром на чињеницу да Фонд дио свог пословања обавља на међународним тржиштима, присутан је и ризик од промјене курса страних валута. Службена валута у Босни и Херцеговини је конвертибилна марка (КМ), а имовина Фонда исказана у страниј валути прерачунава се у КМ примјеном важећег курса на дан биланса. Курсне разлике утичу на приходе фонда, али не утичу на његове новчане токове. У наредној табели приказана је структура имовине Фонда по појединој валути.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

22. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Валутни ризик (наставак)

Стање на дан 31.12.2019.године:

Средства	ВАН	EUR	GBP	USD	HRK	RSD	MKD	Укупно
ХОВ								
расположиве за продају	10,418,403	491,088	-	-	-	972,240	-	11,881,730
Депозити код банака	-	-	-	-	-	-	-	-
Новац	485,320	-	-	-	-	-	-	485,320
Потраживања	38,278	-	-	-	-	-	-	38,278
Укупна имовина	10,942,001	491,088	-	-	-	972,240	-	12,405,329
Извори средстава	ВАН	EUR	GBP	USD	HRK	RSD	MKD	Укупно
Капитал:	12,291,243	-	-	-	-	-	-	12,291,243
Основни капитал	13,988,098	-	-	-	-	-	-	13,988,098
Рев.резерве								
ХОВ распол.за продају	(2,006,515)	-	-	-	-	-	-	(2,006,515)
Нераспоређена добит	503,850	-	-	-	-	-	-	503,850
Непокривени губитак	(194,190)	-	-	-	-	-	-	(194,190)
Обавезе:	114,085	-	-	-	-	-	-	114,085
Краткорочне обавезе	114,085	-	-	-	-	-	-	114,085
Укупно извори:	12,405,329	-	-	-	-	-	-	12,405,329
Нето валутна позиција	(1,463,327)	491,088	-	-	-	972,240	-	-

На дан 31.12.2019. године у домаћој валути исказано је 88.20% имовине Фонда, а у ЕУР-има 3.96%. Пошто је курс КМ везан за ЕУР (1ЕУР=1.955830 КМ), па нема валутне изложености ЕУР-а према КМ, то значи да 92.16% од укупне имовине Фонда није изложено валутном ризику. Остатак имовине, од 7.84% исказан је у валути РСД и налази се под утицајем кретања курса ове валуте према КМ. Симулација пораста вриједности КМ од 10% према осталим валутама у којима је исказана имовина Фонда, показује да би овај раст узроковао смањење нето имовине фонда за око КМ 97,224 и обратно. При томе би утицај ове промјене на имовину износио око КМ 97,224. С обзиром да на 31.12.2019. године фонд нема имовине класификоване кроз биланс успјеха ова промјена не би утицала на приходе Фонда.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

22. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Валутни ризик (наставак)

Стање на дан 31.12.2018.године:

Средства	ВАН	EUR	GBP	USD	HRK	RSD	MKD	Укупно
ХОВ								
расположиве за продају	12,864,158	543,862	-	-	-	980,022	-	14,388,041
Депозити код банака	3,175,983	-	-	-	-	-	-	3,004,903
Новац	115,650	-	-	-	-	-	-	218,723
Потраживања	72,761	-	-	-	-	-	-	117,642
Укупна имовина	16,228,552	543,862	-	-	-	980,022	-	17,752,436

Извори средстава	ВАН	EUR	GBP	USD	HRK	RSD	MKD	Укупно
Капитал:	17,700,565	-	-	-	-	-	-	17,700,565
Основни капитал	19,743,991	-	-	-	-	-	-	19,743,991
Рев.резерве								
ХОВ распол.за продају	(2,547,276)	-	-	-	-	-	-	(2,547,276)
Нераспоређена добит	503,850	-	-	-	-	-	-	503,850
Обавезе:	51,870	-	-	-	-	-	-	51,870
Краткорочне обавезе	51,870	-	-	-	-	-	-	51,870
Укупно извори:	17,752,436	-	-	-	-	-	-	17,752,436
Нето валутна позиција	(1,523,844)	543,862	-	-	-	980,022	-	-

На дан 31.12.2018. године у домаћој валути исказано је 91.41% имовине Фонда, а у ЕУР-има 3.06%. Пошто је курс КМ везан за ЕУР (1ЕУР=1.955830 КМ), па нема валутне изложености ЕУР-а према КМ, то значи да 94.48% од укупне имовине Фонда није изложено валутном ризику. Остатак имовине, од 5.52% исказан је у валути РСД и налази се под утицајем кретања курса ове валуте према КМ. Симулација пораста вриједности КМ од 10% према осталим валутама у којима је исказана имовина Фонда, показује да би овај раст узроковао смањење нето имовине фонда за око КМ 98,002 и обратно. При томе би утицај ове промјене на имовину износио око КМ 98,002. С обзиром да на 31.12.2018. године фонд нема имовине класификоване кроз биланс успјеха ова промјена не би утицала на приходе Фонда.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

22. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Каматни ризик

Имовина Фонда инвестирана је у власничке и дужничке хартије од вриједности и депозите код банака са роком доспијећа до 24 мјесеца. Иако највећи дио имовине није каматно осјетљив, портфељ Фонда садржи и инструменте зависне од кретања тржишних каматних стопа. Ова имовина обухвата дужничке хартије од вриједности и финансијске пласмане. У погледу управљања овим ризиком, уговорали су се рокови доспијећа орочених депозита који се подударају са процјеном рока у којем ова средства неће бити кориштена за куповину хартија од вриједности. У наредној табели су приказани подаци о имовини и обавезама Фонда, исказани по фер вриједности и разврстани према уговорној промјени цијене или датуму доспијећа, према томе шта је раније.

Стање на дан 31.12.2019.

Средства	до 1 мјесеца	од 1 до 3 мјесеца	од 3 до 12 мјесеци	од 1 до 5 година	преко 5 година	бескаматно	Укупно
ХОВ							
расположиве за продају	-	-	-	-	-	11,881,730	11,881,730
Депозити код банака	-	-	-	-	-	-	-
Новац	-	-	-	-	-	485,320	485,320
Потраживања	-	-	-	-	-	38,278	38,278
Укупна имовина	-	-	-	-	-	12,405,329	12,405,329

Извори средстава	до 1 мјесеца	од 1 до 3 мјесеца	од 3 до 12 мјесеци	од 1 до 5 година	преко 5 година	бескаматно	Укупно
Капитал:							12,291,243
Основни капитал	-	-	-	-	-	13,988,098	13,988,098
Рев.резерве ХОВ распол.за продају	-	-	-	-	-	(2,006,515)	(2,006,515)
Нераспоређена добит	-	-	-	-	-	503,850	503,850
Непокривени губитак	-	-	-	-	-	(194,190)	(194,190)
Обавезе:						114,085	114,085
Краткорочне обавезе	-	-	-	-	-	114,085	114,085
Дугорочне обавезе	-	-	-	-	-	-	-
Укупно извори:	-	-	-	-	-	12,405,329	12,405,329
Нето позиција:	-	-	-	-	-	-	-

Претпостављени сценарио виших/нижих каматних стопа на имовину под ризиком на дан 31.12.2019. године, за 0.1% процентни поен на годишњем нивоу у односу на важеће каматне стопе на дан биланса и уз остале непромијењене варијабле, утицао би на повећање/смањење нето добитка Фонда за износ од КМ 161.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

22. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Каматни ризик (наставак)

Стање на дан 31.12.2018.

Средства	до 1 мјесеца	од 1 до 3 мјесеца	од 3 до 12 мјесеци	од 1 до 5 година	преко 5 година	бескаматно	Укупно
ХОВ							
расположиве за продају	-	-	8,000	-	-	14,380,041	14,388,041
Депозити код банака	-	-	3,175,983	-	-		3,175,983
Новац	-	-	-	-	-	115,650	115,650
Потраживања	-	-	-	-	-	72,761	72,761
Укупна имовина	-	-	3,183,983	3,020,823	824,000	14,568,452	17,752,436

Извори средстава	до 1 мјесеца	од 1 до 3 мјесеца	од 3 до 12 мјесеци	од 1 до 5 година	преко 5 година	бескаматно	Укупно
Капитал:							17,700,565
Основни капитал	-	-	-	-	-	19,743,991	19,743,991
Рев.резерве ХОВ	-	-	-	-	-	(2,547,276)	(2,547,276)
распол.за продају	-	-	-	-	-		
Нераспоређена добит	-	-	-	-	-	503,850	503,850
Обавезе:	-	-	-	-	-	51,870	51,870
Краткорочне обавезе	-	-	-	-	-	51,870	51,870
Дугорочне обавезе	-	-	-	-	-		
Укупно извори:	-	-	-	-	-	17,752,435	17,752,436
Нето позиција:	-	-	-	3,183,983	-	(3,183,983)	-

Претпостављени сценарио виших/нижих каматних стопа на имовину под ризиком на дан 31.12.2018. године, за 0.1% процентни поен на годишњем нивоу у односу на важеће каматне стопе на дан биланса и уз остале непромијењене варијабле, утицао би на повећање/смањење нето добитка Фонда за износ од КМ 281.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

22. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Ризик ликвидности

Фонд располаже довољним износом ликвидних средстава и има континуирани прилив новчаних средстава из пословних активности, што омогућава да Фонд своје обавезе измирује у року доспијећа. Фонд не користи деривативне финансијске инструменте.

С обзиром на слабију ликвидност нашег тржишта капитала и тржишта регије, а на којима је је претежно пласирана имовина Фонда, присутан је у одређеној мјери и ризик ликвидности имовине Фонда. Друштво управља имовином и обавезама Фонда на начин који обезбјеђује да Фонд у сваком тренутку испуњава своје обавезе. У наредној табели приказан је преглед рочности финансијске имовине и обавеза Фонда на дан извјештавања према најранијем очекиваном датуму доспијећа, укључујући и камату која ће бити зарађена.

Стање на дан 31.12.2019.

Финансијска средства	до 3 мјесеца	од 3 до 12 мјесеци	1 - 5 година	преко 5 година	Укупно
Некаматносна имовина	2,751,136	-	9,388,504	265,687	12,405,329
Инструменти са фиксном каматном стопом	-	-	-	-	-
Укупна средства	2,751,136	-	9,388,504	265,687	12,405,329
Финансијске обавезе	до 3 мјесеца	од 3 до 12 мјесеци	1 - 5 година	преко 5 година	Укупно
Некаматносне обавезе	114,085	-	-	-	114,085
Укупно обавезе	145,085	-	-	-	114,085
Нето позиција	2,637,051	-	9,388,504	265,687	12,291,243

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено

22. ФИНАНСИЈСКИ ИНСТРУМЕНТИ (наставак)

Ризик ликвидности (наставак)

Стање на дан 31.12.2018.

Финансијска средства	до 3 мјесеца	од 3 до 12 мјесеци	1 - 5 година	преко 5 година	Укупно
Некаматносна имовина	871,275	1,833,786	11,640,324	223,067	14,568,452
Инструменти са фиксном каматном стопом	-	3,183,983	-	-	3,183,983
Укупна средства	871,275	5,017,769	11,640,324	223,067	17,752,436
Финансијске обавезе	до 3 мјесеца	од 3 до 12 мјесеци	1 - 5 година	преко 5 година	Укупно
Некаматносне обавезе	51,870	-	-	-	51,870
Укупно обавезе	51,870	-	-	-	51,870
Нето позиција	819,405	5,017,769	11,640,324	223,067	17,700,566

Кредитни ризик

Кредитни ризик, у смислу ризика враћања главнице и припадајуће камате, нема значајан утицај на кретање вриједности имовине фонда. На дан контроле портфел фондa није изложен дужничким хартијама од вриједности нити депозитима код пословних банака.

Фонд није улагао у финансијске инструменте оних емитената који показују погоршање пословања или су у претходној пословној години исказали губитак у финансијским извјештајима.

Ризик поравнања и ризик друге уговорне стране

Плаћање свих трансакција са хартијама од вриједности врши се путем овлашћених брокера. Ризик неплаћања је минималан, јер се власништво над продатим хартијама од вриједности прекњижава на купца истовремено са наплатом потраживаног износа. Приликом куповине, плаћање се врши истовремено са преносом купљених ХОВ.

Фер вриједност

Фер вриједност финансијских инструмената се базира на котираним тржишним цијенама, ако су доступне. Ако тржишне цијене нису доступне, фер вриједност се процјењује примјеном одговарајућих техника процјене. За депозите, обавезе и потраживања фонда, књиговодствена вриједност је приближна фер вриједности због њиховог кратког доспијећа.

НАПОМЕНЕ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

За годину која се завршава 31. децембра 2019. године

*Сви износи су исказани у КМ осим уколико није другачије назначено***23. ТЕКУЋА ЕКОНОМСКА СИТУАЦИЈА И ЊЕН УТИЦАЈ НА ПОСЛОВАЊЕ ФОНДА**

До сада, текућа финансијска криза је имала лимитиран и индиректан утицај на финансијско стање и перформансе Фонда. Економска ситуација ће утицати на заинтересованост инвеститора и других учесника на тржишту капитала у Републици Српској, што ће вјероватно резултирати и у промјени вриједности хартија од вриједности које се котирају на Бањалучкој берзи хартија од вриједности а.д., Бања Лука, а самим тим и вриједности вриједности хартија у портфељу Фонда. Ово може директно утицати на износе прихода Фонда у 2020. години. Финансијски извјештаји Фонда, за годину која се завршава 31. децембра 2019. године, садрже значајне процјене у одређивању правичне вриједности хартија од вриједности и других финансијских средстава. Фактички резултати се могу разликовати од ових процјена.

Обавеза отварања фонда 6 мјесеци након датума оснивања такође може имати значајан утицај на ликвидност фонда узимајући у обзир постојећу ликвидност хартија којима се тргује на домаћем тржишту те на постојања тржишног искуства везаног за процјену неопходне ликвидне масе за исплату удјелничара на начин прописан Законом.

24. ДЕВИЗНИ КУРСЕВИ

Средњи курсеви за девизе, утврђени на међубанкарском тржишту девиза, примијењени за прерачун девизних позиција биланса стања у конвертибилне марке, за поједине главне валуте су били сљедећи:

	31. децембар 2019.	31. децембар 2018.
Хрватска куна (100 ХРК)	26.25804	26.39624
Британска фунта (ЦХФ)	2.29536	2.16657
ЕУРО (ЕУР)	1.95583	1.95583
Динар (100 РСД)	1.66325	1.65398

ПРИЛОЗИ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

ПРИЛОЗИ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

ПРИЛОЗИ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

У складу са чланом 175. Закона о инвестиционим фондовима ("Службени гласник РС", број 92/06 и 82/15) Фонд је у обавези да, поред већ објелодањених информација у својим финансијским извјештајима, објелодани и сљедеће информације:

- Фонд је извршио обрачун укупног износа свих трошкова који се књиже на терет Фонда, а који се исказују као показатељ укупних трошкова. Наведени показатељ за 2019. годину износи 3.50%.
- У доле наведеној табели, а у складу са чланом 175. став.1, тачка д. дат је приказ берзанских посредника у трговини хартијама од вриједности путем којег је Фонд обавио више од 10% својих трансакција током 2019. године уз навођење:
 - а) укупне вриједности свих трансакција обављених путем појединог берзанског посредника, исказане су као проценат укупне вриједности свих трансакција Фонда у тој години и
 - б) провизије плаћене берзанском посреднику, исказане су као проценат укупне вриједности трансакција обављених посредством тог берзанског посредника.

Берзански посредник	Вриједност трансакција (у КМ)	% укупних Трансакција	Плаћена провизија (у КМ)	% провизије
„Raiffeisen Bank“ д.д. БиХ	460,904	17.89%	3,465	0.75%
“Raiffeisen Capital” а.д. БЛ	2,115,328	82.11%	7,856	0.37%
	2,576,232	100%	11,321	

- *Преглед највише и најниже цијене по акцији у предходне три године*

Година	Највиша цијена по акцији	Најнижа цијене по акцији
2019.	6.18	5.05
2018.	5.05	3.11
2017.	3.75	3.05

- *Преглед највише и најниже вриједности имовине фонда и цијене по акцији за исти обрачунски период у протекле 3 године:*

Година	Највиша вриједност имовине	Цијена по акцији или удјелу	Најнижа вриједност имовине	Цијена по акцији или удјелу
2019.	21,109,035	7.24	11,933,735	5.88
2018.	21,003,415	6.51	16,967,995	5.49
2017.	21,604,676	6.70	19,701,964	6.11

ПРИЛОЗИ УЗ ФИНАНСИЈСКЕ ИЗВЈЕШТАЈЕ

Укупна нето вриједност имовине из портфеља фонда на крају сваке пословне године у протекле три календарске године:

<u>Година</u>	<u>Нето вриједност имовине</u>
2019.	12,291,243
2018.	17,700,566
2017.	19,764,036

➤ *Нето вриједност имовине по удјелу или акцији на крају сваке пословне године у протекле три календарске године:*

<u>Година</u>	<u>Нето вриједност имовине по удјелу или акцији</u>
2019.	6.0844
2018.	6.0670
2017.	6.1287

➤ *Показатељ укупних трошкова у просјечној годишњој нето вриједности имовине фонда на крају сваке пословне године у протекле три календарске године:*

<u>Година</u>	<u>Показатељ укупних трошкова у %</u>
2019.	3,50%
2018.	3,50%
2017.	1.02%

➤ Отворени акционарски инвестициони фонд са јавном понудом "Opportunity Fund" Бања Лука није вршио расподелу прихода, односно добити исплаћене по акцији или удјелу током пословне 2019. године.

BDO d.o.o. Banja Luka

Ive Andrića 15
78000 Banja Luka
Republika Srpska, BiH
Tel: +387 51 225 011
Fax: +387 51 225 012

www.bdo.ba

